

Херсонський державний університет
Факультет психології, історії та соціології
Кафедра історії, археології та методики викладання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи,
членка науково-методичної ради
Дар'я МАЛЬЧИКОВА

«06» жовтня 2025р.

Відзив

на відкрите лекційне заняття, що проведене 30.09.2025 р. кандидаткою історичних наук, доценткою кафедри історії, археології та методики викладання Михайленко Галиною Миколаївною з дисципліни «Історія української діаспори» зі здобувачами II курсу денної форми навчання 07-241М та 07-242М груп з теми «Роль істориків в соціокультурному житті української діаспори».

Запис відкритого лекційного заняття:

https://drive.google.com/file/d/18z08sj_TW96btwLl5ZBfMQIPtscJwXf/view?usp=drive_link

Присутні: в.о. завідувача кафедри історії, археології та методики викладання, к.і.н., доцентка Кузовова Н.М., д.і.н., професор Водотика С.Г., д.і.н., професор Черемісін О.В., к.і.н., доцентка Батенко Г.В., к.і.н., доцент Бойков О.Ю., к.і.н., доцентка Михайленко Г.М., в.о. декана факультету психології, історії та соціології, д.с.н., професорка Шапошникова І.В., голова НМР факультету психології, історії та соціології к.п.н., доцентка Швець Т.М., провідна фахівчиня навчально-методичного відділу Чорна М.М.

Зміст виступів присутніх

В.о. завідувача кафедри історії, археології та методики викладання, к.і.н., доцент **Кузовова Н.М.:** Тема проведеного Михайленко Г.М. лекційного заняття « Роль істориків в соціокультурному житті української діаспори» для здобувачів II курсу денної форми навчання 07-241М групи спеціальності «014 Середня освіта 014.03 Історія та громадянська освіта» та 07-242М групи спеціальності «032 Історія та археологія», відповідає силабусу навчальної дисципліни/ вибіркової освітньої компоненти «Історія української діаспори».

При викладенні лекційного матеріалу були зазначені необхідні структурні елементи, на початку заняття показано значення теми в загальній структурі курсу та зв'язки з іншими темами. Структура лекції відповідала заявленому плану і допомогла розкрити головні аспекти теми, забезпечити необхідну логіку та послідовність викладу навчального матеріалу.

Теоретико-методологічні підходи при викладі навчального матеріалу є ґрунтовними та відповідають сучасному рівню вивчення історичного аспекту розвитку української діаспори.

Лекція супроводжувалась цифровою наочністю, що сприяла залученню до інтерактивної взаємодії здобувачів та викликала жваве обговорення. Висновки були достатніми і раціональними, завдання заняття були досягнуті.

Заняття проведено на належному науково-методичному рівні, лекція заслуговує на позитивну оцінку, а Михайленко Г.М. може бути рекомендована на посаду доцентки кафедри історії, археології та методики викладання.

Д.і.н., професор **Водотика С.Г.:** Михайленко Г.М. прочитала лекцію на тему «Роль істориків в соціокультурному житті української діаспори» в межах курсу «Історія української діаспори».

Лекційне заняття було структурованим, виклад матеріалу логічним та завершеним. Викладачка наводила приклади, що поживлявали та доповнювали теоретичний матеріал. Особливо важливим є розкриття ролі істориків у консолідації діаспорних спільнот і розвитку культурно-освітнього життя поза межами України. Приклади творчості Дмитра Дорошенка, Олександра Лотоцького, Ореста Субтельного та інших переконливо продемонстрували, що історики виступали не лише дослідниками, але й педагогами, організаторами культури, громадськими діячами.

Фахова підготовка лекторки відповідає змісту курсу. Проведене заняття містило всі необхідні елементи лекції, а також інноваційні методичні підходи щодо подання матеріалу і можливого його використання у майбутній професійній діяльності випускників-істориків.

Вважаю, що заняття проведено на належному науково-методичному рівні, а Михайленко Г.М. може бути рекомендована на посаду доцентки кафедри історії, археології та методики викладання.

Д.і.н., професор **Черемісін О.В.:** Лекційне заняття Михайленко Г.М. «Роль істориків в соціокультурному житті української діаспори» присвячене важливій та багатоаспектній проблемі життя української діаспори протягом ХХ ст.

Лекторка чітко акцентувала увагу здобувачів на завданнях, місці теми у курсі «Історія української діаспори». Використання наочних матеріалів дозволило подати матеріал у доступній формі та проілюструвати регіональні особливості ролі істориків в соціокультурному житті української діаспори.

Лекція була інформативною та насиченою прикладами з діяльності провідних українських істориків у діаспорі. Водночас, особливо цінним є те, що матеріал не обмежився лише констатацією фактів, а окреслив напрями впливу діаспорної історіографії на сучасну Україну: від альтернативи радянському наративу – до формування глобальної української ідентичності. Це дає можливість не тільки оцінити внесок діаспори в минулому, а й шукати практичні шляхи використання цього досвіду в умовах нової хвилі еміграції після 2022 року.

Отже, заняття проведено Михайленко Г.М. на належному науково-методичному рівні. Вважаю, що лекція заслуговує на позитивну оцінку, а Михайленко Г.М. може бути рекомендована на посаду доцентки кафедри історії, археології та методики викладання.

К.і.н., доцент **Бойков О.Ю.:** Лекційне заняття Михайленко Г.М. на тему «Роль істориків в соціокультурному житті української діаспори» для здобувачів II курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти проведено на належному науково-методичному рівні. Викладачка чітко визначила завдання заняття, розкрила місце теми у загальній структурі курсу «Історія української діаспори». Проблемний принцип викладу лекційного матеріалу дозволив структурувати матеріал, акцентувати увагу на основних рисах діяльності українських істориків в діаспорі.

При викладенні матеріалу лекторка наводила цікаві приклади, що покращило сприймання особливостей наукової, викладацької, організаційної діяльності істориків в середовищі української діаспори. Михайленко Г.М. показала належний рівень методичної підготовки до викладання курсу, використовувала наочність. Методичне забезпечення, розроблене викладачем, дозволило активізувати діяльність здобувачів. У кінці лекційного заняття зроблено обґрунтовані висновки.

Вважаю, що лекція відповідає вимогам методики викладання у закладі вищої освіти. Михайленко Г.М. володіє необхідними знаннями, вміннями та навичками викладацької роботи, що дозволяє рекомендувати до посаду доцентки кафедри історії, археології та методики викладання.

К.і.н, доцентка **Батенко Г.В.:** Лекторка вільно володіє навчальним матеріалом, який підібраний з урахуванням рівня підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня II курсу денної форми навчання. Лекція прочитана доступно, в оптимальному темпі з логічним переходом від одного питання до іншого.

Позитивним моментом є використання наочних матеріалів, що сприяло більш легкому засвоєнню складних блоків лекційного матеріалу.

Викладачка підтримував двосторонній зв'язок з аудиторією, увагу здобувачів активізували наведені приклади, виявлені зв'язки з сучасністю.

Структура лекції не викликає зауважень, питання плану сформульовані чітко й конкретно, охоплюють ключові проблеми теми.

Проведена Михайленко Г.М. лекція відповідає вимогам до проведення лекційних занять у закладі вищої освіти. Викладачка продемонструвала належний рівень теоретичної та методичної підготовки до викладання лекційного курсу, тому може бути рекомендована на посаду доцентки кафедри історії, археології та методики викладання.

В.о. декана факультету психології, історії та соціології, д.с.н., професорка **Шапошникова І.В.:** Відкрите лекційне заняття Михайленко Г.М. проведено з дотриманням вимог до такого виду навчальної роботи, заняття враховувало специфіку організації освітнього процесу та методики викладання на денній формі навчання. Виклад матеріалу супроводжувався презентацією з використанням наочного матеріалу, покликанням на відеоматеріал з теми. Лекторка вміло підтримувала пошуковий характер діяльності здобувачів, звертаючи увагу на попередні знання та опрацьовані теми з курсу.

Матеріал, запропонований у ході лекції, дозволив глибше усвідомити значення діяльності українських істориків у діаспорі як носіїв інтелектуального потенціалу та хранителів національної пам'яті. Відзначу актуальність піднятого питання про значення досвіду ХХ ст. для сьогодишньої хвилі еміграції: воно відкриває перспективу для компаративних студій та нових дослідницьких пошуків.

У ході лекції було наголошено, що в сучасних умовах особливої ваги набуває цифровізація спадщини діаспорних істориків, що дозволяє зробити їхні праці доступними широкому колу дослідників. Водночас було зазначено, що важливо враховувати етичні стандарти та політику використання штучного інтелекту, який може стати інструментом упорядкування, аналізу та популяризації цього інтелектуального надбання.

Вважаю, що лекція проведена на високому рівні, відповідає нормативним вимогам, а Михайленко Г.М. володіє необхідними науковими та навчально-методичними вміннями, навичками і може бути рекомендована на посаду доцентки кафедри історії, археології та методики викладання.

Голова НМР факультету психології, історії та соціології, к.п.н., доцентка кафедри філософії, соціології та соціальної роботи **Швець Т.М.** висловила позитивне враження після проведеного лекційного заняття, зокрема наголосила на вмілому прийомі викладача щодо актуалізації знань здобувачів із попередніх розглянутих тем, відзначила структурованість лекційного заняття, активну роботу під час лекційного заняття здобувачів разом з лектором, вміле використання під час лекційного заняття проблемних ситуацій та шляхів пошуку механізмів їх розв'язання протягом навчального заняття.

Лекційне заняття доцентки Михайленко Г.М., що було проведено 30 вересня 2025 року, відбулося у відповідності зі структурою силабусу навчальної дисципліни/ вибіркової освітньої компоненти «Історія української діаспори» для здобувачів 2 курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти, мало проблемно-прикладний характер. План лекції складалася з переліку питань, які дозволили логічно й послідовно викласти основний зміст навчального матеріалу.

Особливий акцент зроблено на проблемному питанні, відповідь на яке лекторка запропонувала підготувати до семінарського заняття з окресленої теми, спираючись на зв'язок із сучасністю представленого теоретичного матеріалу. Доцентка Михайленко Г.М. майстерно спонукала здобувачів до пошуку самостійних рішень проблемних питань, стимулювала їх зацікавленість і розумову діяльність.

Лекцію було проведено на високому науково-професійному рівні та у відповідності до вимог до такого виду навчальних занять у закладі вищої освіти. Михайленко Г.М. заслуговує на обрання на посаду доцентки кафедри історії, археології та методики викладання.

Висновок: лекційне заняття Михайленко Г.М. на тему «Роль істориків в соціокультурному житті української діаспори» проведено на належному науково-методичному рівні, що відповідає посаді доцентки кафедри історії, археології та методики викладання.

Відкрите заняття проводилося у зв'язку з участю у конкурсі на посаду доцентки кафедри історії, археології та методики викладання.

Відзив обговорено та затверджено на засіданні кафедри історії, археології та методики викладання (протокол № 5 від 30 вересня 2025 р.),

В.о. завідувача кафедри _____

(підпис)

Наталя КУЗОВА

Відзив обговорено та затверджено на засіданні науково-методичної ради факультету психології, історії та соціології (протокол №2а від 03 жовтня 2025 р.),

В.о. декана факультету _____

(підпис)

Ірина ШАПОШНИКОВА

Керівниця навчально-методичного відділу _____

(підпис)

Тетяна КОРНІШЕВА